

Dobrogea

ZIAR INDEPENDENT SAPTAMANAL

REDACȚIA

Bul. Ferdinand No. 20

ADMINISTRAȚIA

Str. Ștefan-cel-Mare No. 16

Director : Sandi Constantinescu

ABONAMENTE

1 an Lei 300

1/2 an Lei 200

Instituții Lei 600

Demersul Regal

Secreterul particular al Regelui a fost însărcinat să poarte la cunoștința câtorva șefi politici opinia și dorința M. Sale de a vedea reîntrite în parlament partidele politice retrase în anul trecut și mai ales de a le vedea participând la desbateri. Dorința regală are în vedere o destindere și o normalizare a vieții politice și parlamentare, această reîntregire fiind socotită ca o „datorie patriotică“.

Nu scapă totuși nimănui că Regele nu va avea dovada nici a destinderii, nici a normalizării vieții noastre politice prin reîntrirea în parlament ori participarea la desbateri a celor două partide retrase în primăvara trecută.

Intențunea regală este extrem de generoasă pentru viața noastră publică având și valoarea unui mare precedent. În același sens ea ar putea continua tot pentru normalizarea vieții publice și parlamentare făcând de pildă să se restituie parlamentarilor neretrași anumite semnături puse în ceasuri de mare emoție pe o hârtie mai dinainte și de altul redata. „Moralizarea aceluiași vieți publice și parlamentare ocupă în opinia publică un plan tot așa de primar ca și destinderea puțin probabilă prin eventuala colaborare la desbateri pe deasupra prapăstiei dintre concepții.

Chiar dacă d-l Brătianu al lua ceaul la bufetul Camerei cu d. Madgearu nu este nici o garanție pentru muritorii din tribuna că de pildă d. Henri Vogberg își va înscrie pe 1931 mai puțin de 140.000 lei pe lună salariu, pentru o pricerepe încă nedovedită țării la una

sau la alta din acele mari mutilate ale neamului care sunt nefericitele case autonome.

Când liberalii s'au retras din parlament au vrut să asocieze în acest gest toată opoziția. Au reușit pe jumătate: doctorul Lupu, înțelegător profund al realităților eri ca și azi a refuzat tovarășia. Generalul Averescu a acceptat-o. Liberalii au perseverat în această atitudine.

Filosoful acestei practici politice a făcut un rău serviciu țării, parlamentului și chiar coroanei. A dat un exemplu slab de pricerepe a bazelor unei acțiuni politice și mai mult decât atât a inaugurat un sistem cu care mâine se poate răspunde și mai vărtos profesionalismului de azi.

Dacă ardelenii ori basarabenii i-ar răspunde cândva d-lui Brătianu cu aceiași onorabilă ceră câștiga țara din neînțelepsul exemplu liberal? Va mai găsi oare atunci regele că „situația politică“ reclamă normalizare? și va mai considera regele ca drept datoric patriotic reîntregirea în parlament? Abstracție făcând că la epoca în care gestul liberal s'a produs, simpatia generală era puternic păstrată pentru național-tărăniști și deci era un gest neinteresant pentru opinia publică, lăsând la o parte și motivarea oficială a partidului pentru gestul retragerii, o motivare care nu a convins absolut pe nimeni în țară, nici de inexorabilitatea atitudinii adoptată și nici de bunele-i urmări pentru țară.

Dar oricum, după cum liberi au fost să-și fixeze această atitudine, tot așa de neînduplecați au fost să stăruiască până astăzi în ea. Liberalii au rămas să-și valorifice opoziția în

coloanele Viitorului și în memoriile către Rege. Această atitudine fără excepție deseroitoare, a devenit firescul parlamentului și de aceea țara deprinsă cu ea nici nu s'a mai așigat în jurul ei. Poate singur d. Brătianu va fi socotit alfel.

Azi, o dorință, o părere sau un apel, — pentru un om politic însă o înjoncțiune, vine să frământe un partid pentru un gest al lui aproape uitat.

Era, dintr'un alt punct de vedere poate mai bine să se fi lăsat liber și „nerugat“ sensul evoluțiunii fiecărui partid. Dacă retragerea liberală a fost o greșală, e mai bine pentru toată lumea ca ea să se răbune și invers, dacă aceiași retragere a fost o acțiune înțeleaptă, liberalii au drept la rezultatele ei. Căci dacă partidele nu s'ar naște, n'ar trăi și n'ar dispărea prin propria lor concepție, ele nu ar mai fi partide politice ci clase de școlari ascultători și aceste mici lăpturi nu au dreptul nici să agite țara nici s'o conducă.

Oricum, apelul regal prin publicitatea lui, prin motivarea lui „o datoric patriotică“, — prin precipitarea lui, — căteva zile numai înainte de deschiderea Camerelor, — nu poate ferici partidul liberal: respingându-l, liberalii pierd palatul, — primindu-l, liberalii nu câștigă palatul!

Destin tragic ori numai greșeli care se răbună; dacă conștiința propriei valori este o slabă consolare în politica, fără de caracter rămâne o mare învățătoare când înțelepciunea funcționează medlocru:

Căci înțelepciunea cerea tăcerea în locul unui comunicat, un sacrificiu în locul unei anumite audiențe și o *anticipare asupra unui apel*, demersul regal de astăzi. În nici un caz mixtura de acum.

SANDI CONSTANTINESCU

Aspirații și Realizări feminine

(CĂVĂTARE DE DESCHIDERE)

În aceste momente de tulburare generală când pretutindeni domnește îngrăjare și neliniște, Asociația pentru Emanciparea Civilă și Politică a Femeilor Române din Constanța, își începe activitatea ei culturală.

S'ar părea că momentul nu e bine ales pentru un început de secțiune feminisă, căci alte probleme mai grave interesează țara noastră decât cea feminisă — prin care noi cerem îmbunătățirea situației femeii și dreptul de a-și spune cuvântul în chestiunile de guvernare și în soluționarea problemelor ce ies din cadrul căminului ei.

Dacă cercetăm mai de aproape însă vedem că tocmai aceste momente grele ale țării noastre nu trebuie să lase femeia indiferentă, ea are datoric să-și dea partea de contribuție pentru rezolvirea crizei actuale, căci soarta țării o interesează și pe ea de o potrivă ca cetățeană și româncă ce face parte integrantă din populația acestei țări, ca mamă care se interesează de viitorul ce se pregătește fiilor ei.

Cu drept cuvânt atunci Asociația feminisă din Constanța își începe activitatea ei multiplă; astăzi îngărând-o pe cea culturală. Prin dorința exprimată de a răspândi cultura și lumina și de a face cunoscută ideile și principiile sale, prin cercul

Întâia Șezătoare Feminisă din Constanța

Duminică 9 Noembrie la ora 4 după amiază a avut loc în sala „Elpis“, întâia șezătoare a Asociației pentru Emanciparea civilă și politică a Femeilor Române din Constanța.

Programul deosebit de atrăgător, a început cu un cuvânt de deschidere al d-nei Maria G. L. Dimitriu-Castano, președinta asociației, care face cunoscut atât scopul cât și activitatea asociației ce conduce precum și preocupările generale ale feminisimului universal.

D-ra Zoe Verbecanu, vorbește apoi despre Selma Lagerlof, găsind că din literatura sa, se desprinde iubirea de cămin, de patrie și de umanitate, — puncte comune cu scopul, intențiunile și aspirațiile feminisimului.

Programul muzical deosebit de bogat:

Am ascultat pe d-na Moldova Alexandrescu cu aceeași plăcere ca întodeauna în Polonia lui Thomas Mignon.

D-ra Nigoghossian, admirabil secundată de d-ra Agopian (piano) ne-au cântat din Lucrezia Borgia și Samson și Dalila, reușind mai ales în ultima bucată muzicală să evidențieze calitățile sale vocale.

Foarte simpatice, d-l Locot, Ghezso (voce) și d-nă (piano) ne-au cântat din Pucini, entuziasmând la sfârșit sala cu o arie românească din cele mai reușite.

Superbul trio de Reissiger, interpretat de domni: Ingrid Burhardt (violoncel), Aur Alexandrescu (violar) și Podanowsky (piano) a decurs într-o minunată corespondență muzicală.

Programul șezătoarei s'a încheiat cu un duo cântat de d-nea Alexandrescu și Nigoghossian: e-nr. Alexandrescu, atât de apreciată muziciană și d-ra Nigoghossian mai puțin cunoscută până acum publicului constanțean, dorim ca și pe viitor să le vedem alături, realizând momente artistice așa cum ne-au dat într-o melodie de Gigo Pinsuti.

O sală frumoasă, cuprinzând toată intelectualitatea Constanței, a aplaudat pe conferențieri și artiști.

Ne facem o deosebită plăcere de a publica pentru cititorii noștri, în foiletonul acestui număr, căvătarea de deschidere la această șezătoare cu date informative interesante și inedite pentru noi a d-nei Maria G. L. Dimitriu-Castano.

R.

Abonații ziarului nostru primesc o poaliță de asigurare de 20.000 lei gratuită cu amortizare prin tragere la sorți, de la Societatea Anonimă de Asigurări Generale „AGRONOMUL“.

de studii ce va organiza pentru cunoașterea și discutarea problemelor sociale și economice impuse vremurilor actuale, ea scotește că-și îndeplinește o sfântă datoric, aceea de a nu rămâne indiferentă la marea frământare a neamului, de a-și oferi toată munca și pricerepea, ca și impozitul ei bănesc, — acesta din urmă primit doar cu multă grație și fără discuțiune. Apurtul ei nu trebuie să fie nesocotit.

Sunt sarcini și le poate lua asupra-și ca fiind compatibile cu atitudinea ei firești și cerând o contribuție specifică feminisă.

A acest sesul când și omărul ei pus la carul de greutăți și răspundeeri ale treburilor statului contează și poate împiedica răsturnarea lui.

Existența asociației feminisiste este nu numai îndreptățită dar și necesară, atât la noi cât și în țările din lumea întreagă.

Dacă ne-am gândi la binefacerile pe care asociațiile noastre feministe tihere încă au adus în situația femeii, familiei și a societății, în soluționarea multor probleme importante care înalță prestigiul țării, atunci am înțelege și mai bine cât de de necesar ca aceste Asociații să fie bine organizate și să adune în jurul lor în mod solid toate femeile conștiente de rolul ce-l au în societate.

E destul să enumerăm câteva din succesele activității feministe la noi în țară:

1) S'a câștigat principiul egalității drepturilor civile și politice ale femeilor și bărbatilor. Iar un început de realizare a acestui principiu câștigat a fost 1) admiterea femeilor în gospodăriile comunale cu dreptul de a alege și a fi alese în consiliile co-

Haos și desorientare

J. KESSEL

Lada cu Gunoae

lată-ne la 12 ani după războiu! Și, totuși, mai mult decât atunci. În aceste vremuri de sbruciată pace, omienrea este profund necercuită de teamă și necunoscut.

Războiul a trecut. Dar, în Univers, vultuptatea lui, și-a imprimat în chip hotărât răvna de-a zmăcina vitalitatea popoarelor. Ultimii zece ani de generală dezorientare politică, au aruncat într-un complex haos economic țările Europei, împărțindu-le în tabere ce se pândesc bănuitoare.

Tara noastră, prinsă și ea în cerul vicios al dezorientării generale, lănczește în vârtejul distrugător al luptelor în care se zbat grupările politice.

O luptă surdă s'a încins. Cei dela putere, făgăduind îndreptarea țării, recurg la metoda cauterizării. Mai bine mai târziu decât nicodată. Din nenorocire însă, metoda, este aplicată tocmai asupra părții cele mai sănătoase din organism, — asupra învățământului — socotind, că lumina „prea mare”, ne-ar fi aruncat în întunericul în care orbesc astăzi. Deși, n'au clădit nimic, totuși, își arrogă dreptul de a distruge ceea ce au găsit întemeiat de alții.

Și asta poate să însemne un fel de progres, — a șterge cu buretele și a o lua de-a capu.

Găseșc însă, că este o regretabilă greșală. Răul care trebuie extirpat sau ars, e altul. Demagogia îi ocolește poate tocmai ca să poată trăi.

Dar, nu se tărăduesc relele ce au cundrins și otrăvit organismul Statului, cefișiișând școli, lăsându-se copiii, — pentru țare părinții au făcut dureroase sacrificii, — în desnădejde, iar o întreagă serie de profesori, la răspântia nesiguranței în care-i aruncă sfidarea unei măsurii pripite și nefaste.

Dezorganizându-se subit învățământul, pentru a se realiza neînsemnate economii la departamentul școalelor, se va paraliza pe o lungă durată progresul Statului. Se demoralizează indirect toată viața socială. Se vor resimi de haosul în care se aruncă societatea prin această măsură, chiar și factorii de producție, deoarece, toți sunt legați de progresul care se marchează prin școală.

Suntem în perioada primordială de turnarea caracterelor în forme trănice și sănătoase. Pentru asta, ne trebuieșc cât mai multe arsenale naționale susținute direct de Stat. În ele, se vor căli elementele de nădejde și de muncă ale României întregite.

Se susșinea zilele trecute, că rezultatele dezastroase dela bacalaurat, ar fi și ele o

cauză hotărătoare în măsura D-lui Costăchescu de a se pune cu toponul pe școli. Desigur, că obiecțiunea nu numai că e subredă și chiar neresioasă, dar este chiar anacronică. Să te superi, pe școli, pentru că, în aceste timpuri de complex indemn la descompunere, copiii, dau rezultate submedicele la examene!... Această să fie cauza? Nu. Cu totul alta: au fost create de oameni ale căror simțăminte naționale nu pot fi întunecate de resentimentele unui antagonism acut, cu principii politice retrograde la baza lor.

Trebuie să se caute mijloacele de îndreptarea rezultatelor în altă parte. Știe D-l Costăchescu.

Dacă am rămâne cu raționamentul pe acest teme, ar însemna să admitem prin aforșorii, că fabricantul de încălțăminte, pentru motivul că producțiunea fabricii e de proastă calitate, să se supere pe ziduri și în loc să ia măsuri de îndreptare producțiunii, nici mai mult nici mai puțin, să dărâme fabrica.

Să nu uităm, că politica înveninată de astăzi a condus la perturbări profunde în compunerea organismului nostru de Stat.

Economia noastră națională, suferă dezastruoasă derută. Agricultură, distrusă. Comerțul, cu obloanele aproape trase. Falimentele peste falimentele. Toată această situație, datorită unui *dolce far niente*, în care s'au complăcut elementele pe care se bizuia producțiunea țării. Toți, au început să aștepte dela politică, *mana cerească*, făgăduită de a tot puternicii învârtitori în arta de a guvernă, confundată cu arta de-a înșela. Demagogia, în plină eflorescență.

S'a mers așa de departe cu exaltarea masselor, încât până și țărâניה de deprinsă altădată numai cu munca, în timpurile din urmă s'a datat și ea la o pătimeasă luptă de distrugerea aproapelui, pe simplă considerățiune: culoarea politică!

După aceste rezultate triste, atât de e-locvente privitor la mizeria noastră socială, trebuia să mai asistăm acum și la destrămarea morală a țării, începută prin desființarea școalelor?

Cred că factorii cu răspundere, vor chibzui și vor înlătura pericolul care ne amenință prin slăbirea învățământului nostru național.

Privim însă cu încredere la virtuțile celor ce ne cărmușc. Prin cumințenia celor de jos și chibzuita judecată de celor de sus, să sperăm că se va păstra neatins echilibrul pe care se bizuie progresul neamului nostru.

GEORGE DUMA

muna) 2) Modificarea legislației cu privire la drepturile civile ale femeilor câștigându-se oarecari principii și anume: a) dreptul de mstenere al soției la averea soțului; b) dreptul copilului neligitim și soluționarea problemei căutării paternității, drepturi cari sunt pe cale de legitturare; „drepturile familiei” rezumă de asemenea noile legi privitoare la regimul matrimonial. Tot după intervenția feministelor, s'a renunțat la aliniatul art. 175 prin care se interzicea femeilor medică să ocupe unele posturi de inspectori generali, sanitari, mediche, primari, etc.

În legislațiunea asupra muncii s'a ținut seamă de asemenea de sugestiile asociației feministe, legiferându-se munca femeii și a copilului, protejându-se femeia gravidă și lehușă, ocrotindu-se copilul femeii în timpul muncii părinților prin organizarea „crașe” lor, a „casei copilului”, etc.

Aceșturi sunt câteva din rezultatele vizibile ale mișcării feministe ce profită nu numai femeia ci în primul loc familia și societatea.

Dacă rezultatele acțiunii feministe sunt acestea, în țara noastră, unde mișcarea aceasta este la începutul ei, câtă influență nu are această mișcare în țările civilizate unde femei parlamentare și miniștri au putut deplina legiuri pentru ocrotirea familiei, femeii și copilului.

Influența mare pe care femeile au ajuns s'o aibă în guvernele și așezămintele din acele țări se poate deduce din admirația lor în marele parlament internațional ce este Societatea Națiunilor.

Dacă ne aruncăm o privire asupra aspectului

ce a avut Societatea Națiunilor în a II-a sa adunare unde capacități feminine din lumea întreagă au deliberat alături de cei mai mari lideri ai Europei și altor continente, unde aceste femei au fost ascultate, apreciate și înțelese, — iar părerile lor luate în seamă în rezoluarea marilor probleme mondiale — putem fi mândre de această participare a lor la cooperarea internațională al cărui ideal și vi este de a aduce pacea între popoare, împiedicând încăierările și războaiele viitoare, vi se care este în deosebi al nostru, al femeilor.

Cu prilejul adunării Societății Națiunilor, Geneva a devenit în luna Septembrie sediuul celor mai mari organizații feminine internaționale, care și-au stabilit biurouri provizorii pentru lucrările ce aveau de făcut, pentru relațiunile ce trebuiau să se stabilească între ele și alte organizații, dând astfel prilejul să se întâlnească acolo toate delegațiile lumii, femei parlamentare, deputate sau senatoare, ziariste, feministe din toate unghiurile pământului. Ele au organizat cu acest prilej, conferințe, celeiri, mese comune, la care au fost invitați și delegații diferitelor țări la Societatea Națiunilor.

S'a făcut schimburi de idei și sentimente, s'a evocat activitatea feministă din diferite țări, făcându-se lumină asupra știrilor venite din toată lumea și care au putut fi controlate prin prezența reprezentanților din toate țările.

În deosebit de interesantă au fost conferințele ce s'au ținut asupra situației femeii în țările inverse țări.

D-l Mihalokopulo, ministrul afacerilor strine

Bărbatul Anei Vasilevna murise din a un la spital, — nu știa nici ea de ce boală.

Când îl întrebă pe doctor, acesta îi răspunde nervos, obosit peste măsură.

— Nu ți-e deajuns? A murit și gata.

Și a lăsat-o în colțul acela al sălei, călcă ascuns de un paravan: — singură și subredă barletă între cadavre și bolnavii încă în viață.

Ea mai rămăsese încă mult timp dinaintea trupului țepăn privind chipul de pe care, moartea nu ștersese suferința.

S'a înnapoiat apoi acasă, încovoiată, cu privirea pierdută — și deși n'avea decât patruzeci de ani — cu aerul friguros și sărăcăcios al bătrânelor.

Cum nu dormise de mai multe zile, s'a prăbușit în pat și somnul o smulse câteva ceasuri, durere.

Când se deșteptă, era ziua deabinelea.

Afară, ninsoreala luneca alene în lumina plumburie. I se părea că acolo sus, fuseseră spintecate niște saltele imense de puf, din care fulgii cădeau fără de întrerupere.

În celelalte camere ale locuinței, soldații (chi riasii cu sila) tipau.

Era frig și-i era foame.

Și deși această stare de lucruri era aceea ce de obicei, nu putu să-i deslușească groaza, de care-și simțea coplesit pieptul ca un de rău fizic. Apoi își aminti că era singură — și datul i se păru deodată de-o lătime nemaipomenită.

Închise ochii ca și când perdeaua pleoapelor era și apărare împotriva durerii, și voi să nu se mai gândescă la nimic.

O limbă aspră îi trecu peste mână.

Ana Vasilevna tresări, apoi surăse slab.

— Oh Billy! Vino lângă mine, sărmane.

Cănele lup — voinic, cu ochii înflăcărați, sări ușor pe pat și se lungi lângă stăpână punându-și botul pe umerii ei, împărșind peste dânsa o răsuflare caldă și uscată.

În umbra trandafirilor a boxului, dinții îi strălucneau asemeni unor conuri mici, poiete.

Mângându-și semnul roz, pe care cănele îl avea în creștelul capului — între urechi — Ana Vasilevna contempla îndușoasă, animalul.

Își amintea de dragostea pe care o nutrea bărbatului ei pentru animalul puternic și blând, la sacrificiile lor numai să-l poată păstra.

Și'ntrădeavăr, văzându-l așa de mlădios, foarte puțin slăbit, nici n'ai fi zis că Billy era cănele u-nui burghez.

Rămaseră astfel străni unii în altui.

Subit aprinși al cănelui clipeau uneori sub privirea de un albastru vested al femeii.

În sfârșit, Billy căscă prelung, colții îi clănțăniră împreunăndu-se.

Ana Vasilevna murmura mașinal:

— Ție foame?

Dar cuvintele astea îi amintiră toată desnădejdea vieții.

— Ție foame, repetă ea... Și mie mi-e foame.

Trebuia să înfrige ceva de mâncare. Se ridică cu greutate și începu să se gândească. Ce mai avea de vândut? Aruncă o privire pe pereteii gol, pe ferestrele fără perdele, pe întreaga mizerie a odăii.

Totuși, de un cui bătut în ușe, atarnă o pă-

din Grecia. autorul legii asupra sufragiului feminin municipal din Grecia, a adus omagii colaborării feminine la viața publică.

Mrs Vnradajesa, a vorbit despre femeia indiană.

Excelența sa Hussein Khan Ale reprezentantul Presei la Societatea Națiunilor, a vorbit în chip fermecător despre viața femeilor persane care s'au organizat și ele în Asociații Feministe. Una din acele asociații care are de scop abolirea poligamiei, mărirea vârstei pentru căsătorie, garantarea drepturilor femeii în caz de divorț, etc. — a cerut afilierea la Alianța Internațională pentru sufragiu. Excelența Sa Khan Ale găsea cu totul îndreptățite aceste revendicări ale femeilor persane.

În reprezentanța noastră, a României, ducea poezia Elena Văcărescu a povestit printră baladele inspirate de folklorul românesc, cum s'a născut în ea vocațiunea de poet.

Pare că se naște în sufletul nostru regretul că nu am avut fericirea să participăm să auzim și să vedem aceste manifestări înălțătoare, care ne impresionează adânc și ne îndeamnă la munca rodnică.

În rezultatele practice ale acestei activități feminine desfășurate în luna Septembrie la Geneva sunt deosebit de importante:

Așa, în acest an 1930, sărbătorindu-se zece ani dela Existența Societății Națiunilor, cinci mari Asociații cu tendințe pacifiste, au găsit că este momentul să se organizeze un congres. La acest congres Mrs Ashby, presed. Alianței Internaționale pentru sufragiu a propus și a fost admis amenda-

lărie și o manta. Era tot ceace mai rămăsese pe urmele bărbatului ei.

Ana Vasilevna își trecu mâna pe frunte, luă toatele din cui și se duse la piață.

Curând, ea cunoșcu cel mai grozav chin, acela în care nu ai nici un refugiu, nici o nădejde.

Schimbase totul pentru hrană: ciucturile, cerealele, masa, scaunele, cana cea mare, dela-lavor, acele de păr, înfășisr, totul. Nu se mai spăla dormea înfășurată cu o sreadță de perdea, de care se folosea și ca manta.

Pleoaape li luară înfășurarea ponosită a unor otrepe, li ieșiseră bube în colțul buzelor și o ceață umedă îi tremura în ochii stinși.

Desori fusese pe străzile Petrogradului printre corșetori: umbre jalnice, timide și înlometae, care plâng fără să îndrăznească și fără să știe a întinde mâna.

Într-o dimineață deaeba mai avu puterea să se scoale; nu ieșise de o săptămână văzându-și singura ei pereche de pantofi.

Era un timp frumos, soarele așternpe pe zăpadă umbre albastrii, fereastră sculpt de ger, dar în camera frigul era atât de aprig, încât Ani Vasilevna îi fu teamă să atingă fierul patului, care frigea ca o apă clocotită.

Trebuia însă să iașă în oraș, căci altfel murea de foame și de frig.

Își îmboldoi picioarele în niște fășii de cărpe și se îndurău către piață. Știa bine că acolo nu va putea căpăta nimic, dar un îmbold obscur o mâna înspre ocoalele de unde se putea cumpăra făină, unt, porumb aurit, carfoi.

În piață, observă o frământare deosebită.

Cumpărătorii mai numeroși se sfădeau cu mai puțină înversunare, sătenii purtau în spate saci mai grei ca de obicei și în înfășurarea lor de superio-ritate ironică se amestecă o aparentă de blândeață.

Mărfurile erau mai din belșug, mai felurite — și când Ana Vasilevna zări un om voinic dosind pe furis sub subă, o pască, își aminti că sărbătorile crăcunului îl făcuseră să fie aproape.

Picioarele înfăerțate de ger nu-i îngăduiau să stea pe loc, rătăci prin mulțime.

Era acolo un amestec umitor de lume, a-mestec din toate clasele și din toate neamurile.

Chinei comunisti îmbracăți în haine de piele se plimbu nepăsători cu câte o pipă mare în gură, femei cu mâinile delicates și buze palide ofereau spre vânzare cu voce înăbușită: blăni, medaloane, genți.

Un speculator scapara puil de gâmbă pe când un strengar de vreo 16 ani cu chipul deja ofelit, avea aceiași indelectric cu untul.

O fărâncă își atârname de după gât trei ceasornice brățară, a căror pietre prețioase scânteiau la soare.

Dar cu toții aveau privirile lacome și neliniștite.

Târgul îngăduit dar nu permis, putea să-i ducă la moarte. Astfel că, păsările cele mai grase și făina de frunte era pentru agenții secreți, care întovărăși de prietenle lor împopotonate, sulemenite și asperite de diamante, treceau asemeni unor stăpâni disprețuitori pe dinaintea covetelor de marfă.

Terorera, lăcomia de pradă, mizeria și corupția pergeau mână în mână pe piață.

Ana Vasilevna asculta târgurile repezi, pe-trecea cu o privire dureroasă mărfurile ce treceau dela unul la altul.

Negustorii măsurau din ochi această sărăcie zdrențuroasă ce deaeba se mai ținea pe picioare și se întorceau cu degust.

Unul din ei murmură: La lada cu gunoae, babo!

Dar batjocora fu ca și un sfat pentru Ana Vasilevna. Își aminti că exista cu adevărat la o margine a pieței, un fel de vas enorm de zinc, în care se aruncau resturile de pește, carnea stricată, răzmiștele de legume.

Fără îndoială că putea găsi ceva acolo.

În nădejdea asta se întoarce înfricată ca și când i-ar fi înțeles și alții gândul și să i-o ia astfel înainte.

Porni cu pași mici și grăbiți.

Din plămâni storsă scoate un găfâit anevoios, uitase că zăpada îl frigea picioarele aproape goale.

Când ajunse o curpinse un tremur de bucurie. Nu era nimeni.

Putea să se sature în voe.

Se apropie de lada și tocmai întindea mâ-nile, când o masă cenușie culcată dealungu va-sului și pe care ochii ei orbiți de foame și de nădejde nu o văzuseră, răsări înainte-i scofând un mărțit.

Ana Vasilevna se dădu înapoi și nu recunoșcu deodată în animalul înfruntat lângă care se afla, un câine.

Lipită de șira spinării și de coaste, pielea că-nelii îi atârna lăbărată pe pântec. Părul atât de aspru că se asemăna unui fân cosit scurt țepos.

Colții i se înșirau în gura întredeschisă ca pentru luptă; ochii îi erau plini de noroi și în-sângerați.

Animalul mărâia ridicat în fața prăzei neînțelegând să se mai atingă altceva de ea.

Dar Ana Vasilevna nu mai putea să plece. Trebuia să mănânce că-n de-ar muri.

Ea înaintă, iar animalul cu buzele răsfrante se încordă să se reapeadă. Pe neașteptate însă, sa-lele lui încordate se înnuieră, un fel de neliniște îi trecu prin privirile aprinse, apoi se apropie pu-nând botul pe picioarele goale ale femeii smior-când în chip de așteptare.

Între urechile cănelui, Ana Vasilevna zări o pată roză.

Cânele se dădu înapoi parcă cu o părere de rău — și se tolăni la câțiva pași.

Își ceda locul.

Fără să se mai îngriească de el, Ana Vasilevna se aplecă deasupra lăzei și sub ochii triști ai animalului, începu să scoțosească, să răscolească.

Părul ei cărunt, despletit, se amesteca cu murdăria...

trad.: m. straje

Premiile ziarului „DOBROGEA”
Cupon No. 5
Strângeți aceste cupoane pentru participarea la trageri

Vizitați
Circuit Proserpi

mentul prin care votul femeilor este considerat ca un element esential care garantenză pacea în viitor.

Deasemeni din inițiativa d-nei d-Arcis Președinta Uniunii Mondiale a Femeilor pentru Întelegerea internațională s'au constituit pe o bază largă șapte societăți feminine care să lucreze în caz de interese comune. Prima acțiune a acestui comitet a fost alcătuirea aceluia splendid apel al Femeilor către oamenii de Stat din lumea întreagă (publicat în ultimul număr din „Ziarul nostru”) care a fost prezentat D-lui Titulescu președintelui celei de al-II-a adunare a Societății Națunilor. D-sa a promis că-1 va remite celor 54 de delegații prezente atunci la Geneva.

D-l Briand, primul delegat al Franței la primul cu entuziasm și spus: „Voi, femeile, suntem o forță”.

Acest apel al femeilor către oamenii aleși prin voinea popoarelor, cerea respectarea pactului Briand-Kellog, considerându-se un punct de onoare respectarea celor semnate de 57 națiuni civilizate și dezaproband chiar discuțunione posibilității unui războiu prin presă, în public sau în cercurile guvernamentale.

O consecință a acestei manifestații pacifiste a femeilor a fost organizarea săptămânii păcii la Geneva, între 4-11 Noembrie.

În ziua de 11 Noembrie data aniversării armistițiului, la orele 11 dimineața se va întrerupe pentru 2 minute orice activitate, și fiecare se va reculege în fața conștiinței și voinei sale impunându-și de a lucra „pentru pace”.

Catedralele din Geneva vor anunța publicului momentul acesta solemn prin clopotele sale.

Fiecare din zilele acestei săptămâni este rezer-

vată unui fel de manifestații pentru pace.

Prima zi (4 Noembrie) este rezervată chestiunii „Femeea și Pacea”.

Uniunea feministă a aranjat un comitet care a vândut cocarde albe. Purtaorul unei asemenea cocarde este un adept al păcii. Sumele adunate supli repartizate leagămului de copii orfani.

A organizat reprezentații cinematografice cu filme pacifiste sau în lipsa lor s'a reproduces pe pânzele acestor cinematografe gândurile oamenilor mari asupra păcii.

Generalul Pershing, Șeful Statului Major al Statelor Unite a spus: „Dacă țările nu vor micșora armamentul au putea să ne întrebăm dacă civilizația nu și-a ajuns punctul ei culminant, dacă ea nu începe a se distruge singură și omenirea nu este condamnată să fie precipitată într-un cataclism mondial care o va arunca în întunericul barbariei.

Cu privire la legislația asupra muncii femeii s'au pregătit și alcătuit chestionare; se vor trimite în toate țările prin organizațiile feminine, spre a se strânge date precise pentru conferințe ce se vor tine în 1932 ca pregătire a acestor legislații.

O notă deosebită a fost dată de Asociațiile Feminine Engleze și Americane care s'au stabilit la Geneva pentru a impune Societății Națunilor punctele lor de vedere. Manifestările lor șgomoase, cu afișe și inscripții agitative, alături de sălile de întruniri, au umit pe pasnicii elvețieni, cari nu ruteau aici înțelegte oratoria lor făcută în limba engleză.

Așa au fost Asociațiile „Open Door Internațional”, „six points group” și „Equal Rights”, care

Marea Sărbătoare a Societăților de Asigurare „Aquila Română” și „Urania”

Sămbăia 8 cor., societățile de asigurare „Aquila Română” și „Urania” au înțut să se sărbătorească reciproc prin o agapă colegială la cunoscutul restaurant național „Lordsche” din București cu scopul de a-și strânge mai mult legăturile de afaceri între cele două societăți și a-și cunoaște pe toți reprezentanții lor din provincia. A participat printre alții d-l Dr. Mirosescu în calitate de președinte în consiliul de administrație.

Orașul nostru a fost reprezentat prin bine cunoscuții comercianți Gh. Ștețcu, reprezentantul soc. „Urania” și d-l I. Lauffmann vechi cetățean al urbei noastre și recent detașat inspector al raionalei „Aquila Română”.

S'au discutat multe chestiuni privitoare la bransă precum s'a și amuzat la umbra unui pahar.

A vorbit d-l Dr.-Mirosescu, scofând în evidență rolul și calitatea de factor economic al societăților de asigurare într-un stat social bine organizat. Au răspuns cei doi directori generali a ambelor societăți multumind în același timp d-lui Jossé Gamba pentru interesul ce-l deaune întru prosperarea asigurării din România.

Au mai vorbit printre alții d-l Gh. Ștețcu și I. Lauffmann din Constanța cari prin cuvintele frumoase au aratat rolul asigurărilor a mărfurilor după o activitate de câțiva zeci de ani în port.

La urmă s'au trimis telegrame omagiale d-lui Mirosescu, prim-ministru și Jossé Gamba, susținătorul acestor două întreprinderi.

Agapa s'a sfârșit print'o plăcută impresiune a participării.

Din parte-ne urăm domnilor directori generali Birnbaum dela „Urania” și d. Ing. Aslan dela „Aquila Română” în a căror mână i a fost încredințată conducerea acestor întreprinderi să le conducă cu aceeași înțepere și integritate ca până azi.

Coresp.

Spectacolele Circuitului Proserpi

Am fost de mai multe ori la spectacolele circuitului Proserpi și la fiecare miez de noapte când se termina reprezentația plecam cu aceeași impresie plăcută.

Am compătimit și am admirat todeauna arta mizeră a artiștilor și a vieții de circ. S'a scris mult, mult de tot despre circ și cu toate astea s'ar putea spune foarte multe, încă scrie ca dintr-un zbor nesenescabil.

Circuit „Lucia Proserpi” este unul din acele circuri ce și-a câștigat fama mondială grație muncii ce au depus conducătorii săi.

Elementele sale de o reală valoare au dovedit cu prisosință felul plăcut de a se impune.

Remarc admirabilul duu — Caramela Ciaccanica — cu glorie bine stabilită în lumea clovniilor. (În numărul viitor vom publica o discuție avută cu acești ași mondiali ai humorului).

Trupa marocană sub conducerea D-lui Ben Mohamed din tribul Rif-Cabil a făcut furori, iar migronle călărețe și echilibriste au rupt publicului frenetice aplauze.

Asigurați-vă avutul la Societatea „AGRONOMIA”

au făcut vizite și intervențiuni la membrii Societății Națunilor cerând:

1) Convocarea unei a 2-a conferințe pentru codificarea dreptului național în scop de a se re-lua „chestiunea naționalității femeii măritate”.

2) elaborarea unei convențiuni internaționale prin care statele semnatare se obligă să stabilească în legislația lor națională egalitatea între sexe.

3) Introducerea în proiectul de federațiune European a D-lui Briand clauza că nu vor putea face parte din această federațiune decât statele care au recunoscut egalitatea între sexe.

După cum se vede, atâtea și atâtea manifestații feminine care dovedesc preocupările femeilor din țările apusului.

Nu întrebăm atunci dacă noi româncele trebuie să rămânem săle de o reală valoare sau să îndurăm în fața de țara noastră și umanitate, și nu trebuie să mergem alături de umea civilizată. Toate aceste probleme sociale și economice se poate să nu ne intereseze de-o potrivă și pe noi? Să ne consumăm oare energiile numai în opere de caritate prin care putem face așa de puțin pentru ușurarea și mângăierea nenorocirilor în timp ce, ca colaboratoare egale alături de bărbați, am putea re-lua aceste rele cu ușurință prin legiferare, prin autoritatea celui ce guvernează și cu ajutorul banului contribuabilului ce se administrează.

Socotesc că este o datorie pentru femei, este un punct de onoare pentru noi, să luptăm și să ne organizăm în asociații feminine în care să lucrăm în mod solidar pentru împlinirea idealului ce ne-am propus.

Maria G. L. Dimitriu-Castano

Doriți o cămașe bună modernă și efțină? **„NADEJDEA” din Galați** Adresați-vă cu încredere fabricii de lingerie bărbătească

Care grație mașinilor electrice perfecționate, satisfac în mod conștiincios și prompt orice comandă. În depozitul fabricii se găsește în permanență mari stocuri de lingerie bărbătească gata confecționată precum și cantități mari de poplinuri, zefiruri, dejalenuri, și oxforduri pentru confecționări de comenzi

Se primesc comenzi și cu marfa clienților

Încercați și vă veți convinge „NADEJDEA”, Galați

INFORMAȚII

D-1 I. Lauffmân, inspector al soc. de asigurare „Aquila Română” regională Dobrogea și-a reinceptut activitatea în calitate de membru al stablindu-și sediul în str. Ștefan cel Mare No. 107.

Din parte-mi urmă prietenului și vechitului nostru concetățean prosperitate și succes.

Vineri 26 Decemb. a doua zi de Crăciun va avea loc la București în saloanele Liedertafel balul anual al Sindicatului Voiajorilor de Industrie și Comerț, se pregătesc mari surprize.

S'a primit la redacție Ziarul ziar „Crai Nou” din Bărlad de sub conducerea D. avocat I. Drăgănescu.

Duminică 13 și L. un 14 Decembrie vor avea loc la sala „Elpis” două concerte a marelui nostru violonist George Enescu cu concursul virtuozului pianist D. Dobrogeanu-Gherea.

În curând va avea loc un festival, organizat de asociația Culturală „Junimea” din localitate, cu concursul celor mai reprezentative personalități artistice din orașul nostru.

Noul comandant al Cercului de Recrutare a fost numit Dl. Colonel Ionescu, bine cunoscut în localitate.

La redacția noastră s'au prezentat mai mulți profesori de la școlile comerciale din localitate, cari ne-au declarat că nu au primit încă salariile pe trei luni în urmă.

Ca atare ziarul nostru a întreprins o anchetă la toate școlile, anchetă ce o vom publica în numărul viitor, și a care oom arăta școlii ce se vor desființa, profesorii rămași fără posturi și elevi cu ani perduți.

Cazinoul Municipal și-a strămutat sediul pe tot timpul de iarnă în saloanele hotelului „PALACE” (va fi Rulettă, Chemin de Fer, Baccara etc.) în fiecare seară de la ora 7 oră înestră cu Jazz.

În curând se redeschide eleganta sală a Cinematografului Regal din str. Carol, complet renovat cu aparatele Standard tip 30, sub conducerea direcției Cinematogr. fului Măstăc. Proprietar și Director Ambrozie Panăil.

LA TREI BRAZI
Costache Petrescu cu 24 copii
Str. Ștefan cel Mare, 74.—Constanța

Magazin asortat în permanență cu tot felul de Olărie, Tâmplărie și Dogărie.
Cu prețuri de concurență

Citiți și răspândiți ziarul Dobrogea

**Autorități
Comercianți
Corespondenți
Avocați
Profesori
Ingineri
și
toți cei cu
scrisul
neciteț**

**Cumpărați
ERICA
Mașina
de
Scris**

**Purtabilă
Durabilă
Frumoasă
Mișcă
Ușoară
Efțină
Complexă ca
și o mașină
mare**

ÎN DEPOZIT LA LIBRARIA SOCEC & Co. S. A.
Sucursala Constanța

Noul și avantajosul tarif ABMAG al Societății Române de Asigurare „Aquila Română”

HAINA-OMUL

Doamne, domni sau Domnișoare
Astăzi s'ște orșicare
Că nu e nimic pe lume
Decât s'ai un fainic nume.
Or știu e de-orce domn:
Haina face omul om.
Ca atare valorează
Mult un croitor de vază,
Căci el ori și ce defect
Mi făi școale tot perfect...
Să vezi doamne în mantouri,
Robe, rochiu cu piciori,
Cât de sic mi te arată
De-l bătrână, pare fată
La vezi domni în haine bune
Zici că na e om pe lume
Elegant și minnat
Cu Don joann înbrăcat,
Ce credeți e'au ofșierii
Bani mai muși decât boerii?
Nu, dar haina lor bogată
Bogă'n draci pe ori ce fată.
Însă ce a ce e minnate
S'ai un croitor de lume
Să-și încreze după plac
Ori ce haină, chiar și frac,
Să-și vină turnat pe tine,
Să te aranjeze bine.
Asta-l idealul lor,
Fala croitorilor.
Și făi'a căuta e'cât anu
Venii în Serban Mocant
Diplomat de Academie
Și maistra'n Croitorie.
Este tânăr ca gust fin
Ior la preț nu e meschin
Este prompt și n'ai habar:
Luafii adresa din ziar.
Strada e Ștefan cel Mare
Număr șaisprezece are.

Pentru asigurarea unui capital de lei 50.000.

Societatea garantează:

- 5) Lei cincizeci mii plătită imediat în caz de moarte naturală.
  - 6) Lei unasută mii adică dublu capitalului asigurat plătită la scadența asigurării în caz de supraviețuire a persoanei asigurate.
  - 7) Lei unasută mii adică dublu capitalului asigurat plătită imediat în caz de moarte consecința unui accident.
  - 8) Lei cincizeci mii plătită imediat în caz de amortizare prin tragere la sorți.
  - 9) Lei cinci mii rentă anuală de 10% din capitalul asigurat în caz de invaliditate permanentă totală, consecința unei boli sau accident și scutirea de plată a primelor.
- Atragem deosebită atențiune asupra punctelor 2 și 6 (plata la termen a dublului capitalului asigurat) care înseamnă o adevărată revoluție în bransa asigurărilor prin extraordinara fructificare a depunerilor: plătiind în curs de 20 ani suma de Lei 140.000 primiți la scadență, în caz de supraviețuire, Lei 200.000.

Prin tariful ABMAG aveți o asigurare complexă și perfectă din toate punctele de vedere: Asigurați liniștea și viitorul celor scumpi Dv. prin acoperirea riscului de moarte naturală și moarte consecința unui accident.

Gaceți o bună afacere în folosul Dv. personal:

1. prin avantajile tragerilor la sorți.
2. prin acoperirea riscului invalidității permanente.

Pentru informațiuni și prospecte adresați-vă Inspectoratului Regional Str. Ștefan cel Mare 107 Constanța

A SOSIT
Marele CIRC
LUCIA PROSERPI

CETĂTENI!
Asigurați-vă viața și avutul numai la Societatea „AGRONOMUL”.

CA ELEGANȚA IMPUNE RESPECT!!! ESTE UN ADEVAR!

Decel Onor. Publicul Conștiințean se poate îmbrăca bine, elegant și efțin numai la

Strada Carol No. 113 (îngăsu Hotel Căclulă) vis-a-vis de fosta Grădină Publică.—Constanța

CROITORIE BĂRBĂTEASCĂ de primul rang, se confecționează tot felul de vestimente, civile, militare-uniforme școlare, sporturi etc.

Confecțiuni de damă ca: Taloare, Pardesuri și Mantouri cu fason bărbătesc și de damă.

Croială specială pentru a masca diferite deformități ale corpului.

Diplomat și Medaliat cu Medalie de aur de la concursul de lucru din Paris

Deviza mea este: crotala, eleganță, execuție promptă și lucru conștiincios, spre a-mi asigura o vastă clientele.
Totdeauna în curent cu modelurile cele mai noi ale sezonului.
Rog a mă vizita onorându-mă cu comenziile D-vo. Promițându-vă că veți fi pe deplin satisfăcuți.